

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL JONAVOS RAJONO SAVIVALDYBĖJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2010 m. gegužės 31 d. Nr. FA-P-31-21-62
Kaunas

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento
direktoriaus pavaduotojos Ritos Švedienės
2009-06-25 pavedimą Nr. P-31-21

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Roma Niedvarienė (grupės vadovė)
Irena Žulpaitė
Pranas Budvytis

Auditas pradėtas 2009-06-29
Auditas baigtas 2010-05-28

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Dėl išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti	6
1.1. Dėl mokinių, sutartinių mokinių skaičiaus ir savivaldybei skirtų mokinio krepšelio lėšų	7
1.2. Dėl mokinio krepšelio lėšų paskirstymo ir panaudojimo	10
1.3. Dėl pedagogų darbo užmokesčiui skirtų mokinio krepšelio lėšų panaudojimo	12
1.4. Dėl mokyklų tinklo pertvarkos	13
2. Išlaidų Valstybės investicijų programos projektams efektyvumo ir teisėtumo vertinimas	15
3. Dėl valstybinei (valstybės perduotai savivaldybei) funkcijai atlikti skirtų lėšų panaudojimo teisėtumo	16
4. Rekomendacijos	18
Priedai	19

IŽANGA

Valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą, vadovaudamiesi valstybės kontrolieriaus įsakymu¹ patvirtinta 2009 metų valstybinio audito programa ir Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojos Ritos Švedienės pavedimu², atliko vyriausioji valstybinė auditorė Roma Niedvarienė (grupės vadovė), vyriausioji valstybinė auditorė Irena Žulpaitė ir vyresnysis valstybinis auditorius Pranas Budvytis.

Audito tikslas – įvertinti: valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams 2010 metams planavimą teisėtumo požiūriu; specialiųjų tikslinių dotacijų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų 2009 metų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais ekonomiškumo ir viešojo intereso gynimo požiūriais.

Audituotas subjektas – Jonavos rajono savivaldybė, adresas: Žeimių g. 13, 55158 Jonava. Identifikavimo kodas – 188769070.

Audituojamu laikotarpiu savivaldybei vadovavo meras Bronislovas Liutkus, savivaldybės administracijai – direktorius Remigijus Osauskas. Finansų ir biudžeto skyriaus vedėja dirbo Danutė Petronienė, savivaldybės administracijos Centralizuotos buhalterijos vedėja – Ramutė Štuikienė, Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėja dirbo Vitalija Jagelavičienė, Socialinės paramos skyriaus vedėja – Ingrida Malciuvienė.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą, jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiamą audito išvadoje.

¹Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2009-02-06 įsakymas Nr. V-30 „Dėl 2009 metų valstybinio audito programos vykdymo“ (su vėlesniais pakeitimais).

²2009-06-25 pavedimas Nr. P-31-21.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Atliekant valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą vertintos savivaldybės 2009 m. finansinės ataskaitos: Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus ataskaita (forma Nr. B-11-metinė)³, Savivaldybės biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo ataskaita (forma Nr. B-13-metinė), Savivaldybės biudžeto išlaidų plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ataskaita (forma Nr. B-14-metinė), Savivaldybės biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo ataskaita (forma Nr. B-15-metinė) ir Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitos (forma Nr. 2-metinė).

Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu⁴ savivaldybei buvo patvirtinta 50 917,1 tūkst. Lt specialiųjų tikslinių dotacijų, iš jų: 12 676,1 tūkst. Lt – valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, 37 368,0 tūkst. Lt – mokinio krepšeliui finansuoti ir 873,0 tūkst. Lt – valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais⁵ savivaldybei 2009 m. skirta 1 752,7 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų socialinei paramai. Savivaldybė panaudojo 1 241,9 tūkst. Lt, o 510,8 tūkst. Lt nepanaudotų asignavimų socialinei paramai grąžino į valstybės biudžetą.

Savivaldybė 2009 metais valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti gavo 12 676,1 tūkst. Lt, panaudojo 12 612,8 tūkst. Lt. Savivaldybės taryba įstatymų nustatyta tvarka savivaldybių biudžetų įsiskolinimams dengti perskirstė 57,1 tūkst. Lt specialiosios tikslinės dotacijos lėšų. Savivaldybės administracija, vadovaudamasi Biudžeto sandaros įstatymu⁶, 6,2 tūkst. Lt nepanaudotų valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų lėšų grąžino į valstybės biudžetą.

Savivaldybė 2009 metais mokinio krepšeliui finansuoti gavo 37 368,0 tūkst. Lt, panaudojo 36 526,4 tūkst. Lt, nes iš kitų savivaldybių pagal tarpusavyje suderintas sumas, kai mokiniai pereina iš vienos savivaldybės finansuojamos mokyklos į kitos savivaldybės finansuojamą mokyklą, gavo 69,8 tūkst. Lt ir pervedė 58,6 tūkst. Lt kitoms savivaldybėms. Savivaldybės taryba 844,0 tūkst. Lt perskirstė, o likusias nepanaudotas 8,6 tūkst. Lt specialiosios tikslinės dotacijos lėšas savivaldybės administracija grąžino į valstybės biudžetą.

³ Forma Nr. B-11-metinė, 5, 6, 7, 11, 12 ir 13 skiltys.

⁴ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96 (su vėlesniais pakeitimais).

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-08-19 nutarimas Nr. 863 (su vėlesniais pakeitimais), 2 priedas, 2009-10-28 nutarimas Nr. 1383, 2 priedas.

⁶ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 32 str. 3 d.

Valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti savivaldybė gavo ir panaudojo 871,0 tūkst. Lt.

Savivaldybės specialiosios tikslinės dotacijos lėšų 805,1 tūkst. Lt kreditinis įsiskolinimas 2009 m. gruodžio 31 d. – tai įsiskolinimas, vykdam tik valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) funkcijas, iš jų: socialinių išmokų skaičiavimo ir mokėjimo – 687,0 tūkst. Lt, kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo – 118,1 tūkst. Lt. Debetinio įsiskolinimo 2009 m. gruodžio 31 d. nebuvo.

Savivaldybė 2009 m. gruodžio 31 d. patikėjimo teise valdė, naudojo ir disponavo valstybės turtu, kurio įsigijimo vertė – 31 755,8 tūkst. Lt.

Valstybinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁷.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

– 0,5 proc. specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės lėšų, skirtų socialinei paramai, kasinių išlaidų (260,5 tūkst. Lt). Tai didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais teisingos.

– 0,5 proc. savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto (158,8 tūkst. Lt). Tai didžiausia priimtina klaidų suma, taikoma vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad savivaldybės patikėjimo teise valdomas valstybės turtas apskaitoje visais reikšmingais atžvilgiais užregistruotas tinkamai.

Be to, buvo vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, savivaldybėje atlikta:

– išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;

– tvarkų, taisyklių, sprendimų, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra (kontrolės aplinkos tyrimas);

– ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių išsamos ir analitinės audito procedūros (savarankiškos audito procedūros).

Atliktos mokinio krepšelio ir valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų išlaidų, prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų, socialinių

⁷ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

išmokų (pašalpų) išlaidų, išlaidų kapitalo investicijoms ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybei nuosavybės teise priklausančio turto savarankiškos audito procedūros. Joms atlikti atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Audito įrodymai gauti taikant šias audito procedūras: skaičiavimą, patikrinimą, paklausimą, analitines.

Vykdamas 2009 metų valstybinio audito programą, valstybės kontrolieriaus įsakymu⁸ nustatytos šios sisteminių tyrimų sritys:

- išlaidos mokinio krepšeliui finansuoti;
- išlaidų Valstybės investicijų programos projektams efektyvumo ir teisėtumo vertinimas.

Šiose sisteminių tyrimų srityse buvo atliktos audito procedūros.

Vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu⁹, teisėtumo požiūriu įvertintas valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams 2010 metams planavimas.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti

Savivaldybei mokinio krepšeliui finansuoti 2009 metais įstatymu¹⁰ buvo patvirtinta ir savivaldybė gavo 37 368,0 tūkst. Lt specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, panaudojo 36 526,4 tūkst. Lt, arba 841,6 tūkst. Lt mažiau, nes:

- 844,0 tūkst. Lt savivaldybės taryba perskirstė švietimo reikmių išsiskolinimams dengti;
- 8,6 tūkst. Lt likusių nepanaudotų lėšų savivaldybės administracija gražino į valstybės biudžetą;
- 69,8 tūkst. Lt gavo ir 58,6 tūkst. Lt pervedė kitoms savivaldybėms pagal tarpusavyje suderintas sumas, kai mokiniai pereina iš vienos savivaldybės finansuojamos mokyklos į kitos savivaldybės finansuojamą mokyklą.

Savivaldybėje 2009 metais veikė 34 švietimo įstaigos, naudojančios mokinio krepšelio lėšas: 1 gimnazija, 2 vidurinės mokyklos, 13 pagrindinių mokyklų, 10 vaikų lopšelių-darželių, 2 mokyklos- darželiai, 1 jaunimo mokykla, 2 pradinės mokyklos, 1 meno mokykla, 1 Kūno kultūros ir sporto centras ir 1 pedagoginė-psichologinė tarnyba.

Savivaldybės 2009 m. rugsėjo 1 d. duomenimis, švietimo įstaigose mokėsi 7 831 mokiniai, dirbo 809 pedagogai.

⁸ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2009-02-26 įsakymas Nr. V-30 „Dėl 2009 metų valstybinio audito programos vykdymo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁹ Ten pat.

¹⁰ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96 (su vėlesniais pakeitimais), 4 priedėlis.

1.1. Dėl mokinių, sutartinių mokinių skaičiaus ir savivaldybei skirtų mokinio krepšelio lėšų

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisykles¹¹, Lietuvos Respublikos Vyriausybė kasmet tvirtina ateinančių metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projektų rengimo planą, pagal kurį valstybės institucijos nustatytu laiku Finansų ministerijai turi pateikti duomenis apie valstybės biudžeto asignavimų poreikį jų kuruojamoms valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, mokinio krepšeliui finansuoti pagal kiekvieną savivaldybę. Duomenis apie kiekvienos savivaldybės valstybės biudžeto lėšų mokinio krepšeliui finansuoti poreikį Finansų ministerijai teikia Švietimo ir mokslo ministerija. Centrinę mokinių duomenų bazę, kuri naudojama mokinio krepšelio lėšų poreikiui apskaičiuoti pagal Moksleivio krepšelio ir sutartinių moksleivių apskaičiavimo metodiką¹² (toliau – Metodika), tvarkė Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo informacinių technologijų centras. Vadovaujantis Lietuvos mokinių / studentų duomenų bazių laikiniais nuostatais¹³, kurie neteko galios 2009 m. rugsėjo 1 d.¹⁴, Centrinės mokinių duomenų bazės duomenys buvo atnaujinami du kartus per metus, juos fiksuojant: atitinkamų metų rugsėjo 1 d., prasidėjus naujiems mokslo metams, ir kitų metų sausio 1 d., prasidėjus kalendoriniams metams. Atkreiptinas dėmesys, kad nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. nustatyta Mokinių registro, kurio tvarkytoju paskirtas taip pat Švietimo informacinių technologijų centras, veiklos pradžia¹⁵.

Atsižvelgdami į tai, kad nuo 2009 m. sausio 1 d. pasikeitė Metodikos nuostatos (keitėsi sutartinių moksleivių skaičiaus nustatymo koeficientai, nuo 10,47 (2008 m. rugsėjo 1 d. – 2008 m. gruodžio 31 d.) iki 12,75 didėjo pedagogo vidutinio mėnesinio atlyginimo koeficientas bazinėmis mėnesinėmis algomis ir nuo 3 059 Lt (2008 m. rugsėjo 1 d. – 2008 m. gruodžio 31 d.) iki 3 774 Lt didėjo moksleivio krepšelio dydis vienam sutartiniam moksleiviui) ir norėdami įsitikinti, kad savivaldybėje mokinio krepšelio lėšų 2009 metams poreikis buvo apskaičiuotas pagal sutartinių mokinių skaičių, auditoriai paprašė savivaldybės pateikti duomenis, kurie 2009 m. sausio mėn. buvo patikslinti ir perduoti Švietimo informacinių technologijų centrui. Savivaldybė pateikė fiksuotus 2009 m. sausio 1 dienos duomenis (išrašų kopijas): 8 153 mokiniai ir 10 280,0277 sutartinių mokinių. Pateikti šios datos ir 2008 m. rugsėjo 1 dienos duomenų iš mokinių registro duomenų bazės savivaldybė negalėjo ir raštu¹⁶ informavo, kad 2008/2009 mokslo metų duomenys iš mokinių registru duomenų bazės ištrinti, o naujai importuoti 2008/2009 mokslo metų duomenis programa

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 (su vėlesniais pakeitimais), 3 p.

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-06-27 nutarimas Nr. 785 (su vėlesniais pakeitimais).

¹³ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2002-06-28 įsakymas Nr. 1208, VI skyriaus 44-46 p.

¹⁴ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008-02-08 įsakymas Nr. ISAK-353, 5 p.

¹⁵ Ten pat, 5 p.

¹⁶ Jonavos rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyriaus 2010-04-28 raštas Nr.13-6B-76 „Dėl paaiškinimo apie mokinių ir sutartinių mokinių skaičių Jonavos rajone“.

neleidžia dėl atnaujintos programinės įrangos, kuri neatpažįsta ankstesnių metų duomenų. Be to, Metodikoje pasikeitus sutartinių mokinių skaičiaus nustatymo koeficientams, patikslinti mokinių duomenų bazės 2009 m. sausio 1 d. išrašai Švietimo informacinių technologijų centrui buvo išsiųsti elektroniniu paštu.

Auditoriams paprašius 2009 m. rugsėjo 1 dienos duomenų, savivaldybė informavo, kad Švietimo informacinių technologijų centrui šie duomenys buvo pateikti raštu: 7 831 mokinys ir 10 318,6363 sutartinių mokinių. Auditoriams savivaldybė 2010 m. sausio mėnesį pateikė mokinių registro duomenų bazės 2009 m. rugsėjo 1 d. 7 831 mokinys ir 10 318,6363 sutartinių mokinių. Šie skaičiai sutampa su duomenimis, pateiktais Švietimo informacinių technologijų centrui (ataskaitos 3 priedas).

Atkreiptinas dėmesys, kad Valstybės kontrolei elektroniniu paštu 2010 m. gegužės 6 d. centras pateikė duomenis, kad bendras sutartinių mokinių savivaldybėje skaičius 2009 m. spalio 1 d. buvo 10 217,4 (arba 101,2363 mažesnis nei savivaldybės 2010 m. sausio mėn. pateikti duomenys). Savivaldybės mokinių ir sutartinių mokinių skaičius pateiktas 1 lentelėje.

1 lentelė. Mokinių ir sutartinių mokinių skaičius

Data	Mokinių skaičius		Sutartinių mokinių skaičius		
	Auditoriams pateikti duomenys	Mokinių duomenų bazė	Auditoriams pateikti duomenys	Mokinių duomenų bazė	Švietimo informacinių technologijų centro duomenys
2008 m. rugsėjo 1 d.	8138	nėra	10090,8092	nėra	x
2009 m. sausio 1 d.	8153	nėra	10280,0277	nėra	x
2009 m. rugsėjo 1 d.	7831	7831*	10318,6363	10318,6363*	x
2009 m. spalio 1 d.	x	x	x	x	10217,4

* 2010 m. sausio mėn. mokinių registro duomenų bazė

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Savivaldybė raštu¹⁷ informavo, kad mokinių registro duomenų bazės programa leidžia atlikti skaičiavimus, nustatant atitinkamą datą, tačiau skaičiavimams programa naudoja naujai įvestus skaičiavimo koeficientus, o norint, kad mokinių registro duomenų bazės formuotų ataskaitas pagal ankstesnių metų duomenis ir padėtų, reikia programą konfigūruoti pagal to laikotarpio reikalavimus, t. y. iš jos pašalinti visus atnaujinimus ir naujai importuoti mokyklų mokinių registro duomenų bazės ankstesnių metų išrašus.

Savivaldybės mokinių registro duomenų bazė neformuoja sutartinių mokinių skaičiaus ataskaitų pagal ankstesnių laikotarpių duomenis, todėl auditoriai negalėjo nustatyti, koks sutartinių mokinių skaičius šioje bazėje galėjo būti fiksuotas 2008 m. rugsėjo 1 dieną ir 2009 m. sausio 1 dieną ir palyginti Švietimo informacinių technologijų centrui raštu

¹⁷ Jonavos rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyriaus 2010-04-28 raštas Nr. 13-B-76 „Dėl paaiškinimo apie mokinių ir sutartinių mokinių skaičių Jonavos rajone“.

pateiktą sutartinių mokinių skaičių su tos pačios datos mokinių registro duomenų bazės duomenimis.

Įstatymu¹⁸ nuo 2009 m. sausio 1 d. buvo patvirtintas 3 774 Lt mokinio krepšelio dydis vienam sutartiniam mokiniui ir savivaldybei šiuo įstatymu skirta 38 893,0 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų.

Atkreiptinas dėmesys, kad 2009 metais mokinio krepšelio dydis vienam sutartiniam mokiniui mažėjo:

- 3 774 Lt (nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2009 m. gegužės 18 d.)¹⁹,
- 3 738 Lt (nuo 2009 m. gegužės 19 d. iki rugpjūčio 31 d.)²⁰,
- 3 635 Lt (nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. iki gruodžio 31 d.)²¹.

Taip pat savivaldybėje 2009 metais sumažėjo ir mokinių skaičius, pavyzdžiui, 2008/2009 mokslo metais rugsėjo 1 d. buvo 8 138 mokiniai, o 2009/2010 mokslo metais – 7 831 mokinys, arba 307 mažiau²². Atitinkamai savivaldybei buvo skirtos 37 368,0 tūkst. Lt (1 525,0 tūkst. Lt mažesnės) mokinio krepšelio lėšos.

Kadangi savivaldybės mokinių registro duomenų bazėje neišsaugomas atitinkamų laikotarpių sutartinių mokinių skaičius, todėl auditoriai negalėjo apskaičiuoti ir palyginti, kiek savivaldybei 2009 metais galėjo būti skirta mokinio krepšelio lėšų, apskaičiuotų pagal Metodikos nuostatas.

Švietimo ir mokslo ministerija, rengdama duomenis dėl valstybės biudžeto asignavimų 2010 metams poreikio, raštu²³ kreipėsi į savivaldybių merus, kad jie nustatytu laiku ir remdamiesi savivaldybės mokinių registro duomenų baze pagal mokyklas Švietimo informacinių technologijų centrui raštu ir elektronine forma pateiktų duomenis apie mokinių ir sutartinių mokinių skaičių, apskaičiuotą pagal Metodikos nuostatas.

Savivaldybė Švietimo informacinių technologijų centrui pateikė 10 318,6363 sutartinių mokinių 2009 m. rugsėjo 1 d. skaičių, tačiau Valstybės kontrolei elektroniniu paštu 2010 m. gegužės 6 d. centras pateikė duomenis, kad bendras sutartinių mokinių savivaldybėje skaičius 2009 m. spalio 1 d. buvo 10 217,4 (savivaldybės 2010 m. sausio mėn. mokinių registro duomenų bazės 2009 m. rugsėjo 1 d. duomenimis – 10 318,6363).

¹⁸ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96, 3 str. 2 d.

¹⁹ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96, 3 str. 2 d.

²⁰ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96, 2009 m. gegužės 7 d. įstatymo Nr. XI-247 redakcija, 3 str. 2 d.

²¹ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96, 2009 m. liepos 23 d. įstatymo Nr. XI-396 redakcija, 3 str. 2 d.

²² Jonavos rajono savivaldybės švietimo įstaigų tinklo pertvarkos 2009-2012 m. bendrasis planas.

²³ Švietimo ir mokslo ministerijos 2009 m. liepos 14 d. raštas Nr. SR-71-06-38

Pažymėtina, kad savivaldybei įstatymu²⁴ 2010 metams yra skirta 33 969,0 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų. Šio įstatymo 3 straipsnyje 2010 metams nustatytas 3 310 Lt mokinio krepšelio lėšų dydis. Pagal Švietimo informacinių technologijų centro pateiktus duomenis, auditorių skaičiavimu, 2010 metams, remiantis Metodika, galėjo būti skirta 33 819,6 tūkst. Lt (3 310 Lt*10 217,4) mokinio krepšelio lėšų, o skirta 149,4 tūkst. Lt daugiau.

Atkreiptinas dėmesys, kad Švietimo ir mokslo ministerija raštu²⁵ savivaldybę informavo, kad ministerijos iniciatyva savivaldybei numatytos papildomos lėšos pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčio lėšų trūkumui kompensuoti dėl darbo užmokesčio mažinimo nuo 2009 m. spalio 1 d. Šios savivaldybei skirtos 149,0 tūkst. Lt lėšos įskaičiuotos į Lietuvos Respublikos 2010 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo²⁶ 4 priedėlyje nurodytą specialiosios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti sumą.

1.2. Dėl mokinio krepšelio lėšų paskirstymo ir panaudojimo

Savivaldybės taryba, tvirtindama 2009 metų savivaldybės biudžetą, sprendimu²⁷ 38 893,0 tūkst. Lt mokinio krepšeliui finansuoti paskirstė savivaldybės biudžetinėms įstaigoms: 1 gimnazijai, 2 vidurinėms mokykloms, 13 pagrindinių mokyklų, 10 vaikų lopšelių-darželių, 2 mokykloms-darželiams, 1 jaunimo mokyklai, 2 pradinėms mokykloms, 1 meno mokyklai, 1 Kūno kultūros ir sporto centrui bei pedagoginei-psichologinei tarnybai, iš jų 38 411,7 tūkst. Lt paskirstė nesivadovaudama Moksleivio krepšelio ir sutartinių moksleivių apskaičiavimo metodika²⁸.

Savivaldybė raštais²⁹ informavo, kad 2009 metų savivaldybės biudžete ugdymo įstaigoms lėšos buvo paskirstytos, atsižvelgiant į mokinio krepšelio darbo užmokesčiui finansuoti apskaičiuotas sumas, t. y. lėšų poreikį ugdymo įstaigų etatams išlaikyti ir ugdymo procesui užtikrinti pagal patvirtintas tarifkacijas.

Savivaldybės taryba, tvirtindama 2009 metų savivaldybės biudžetą, sprendimu 38 411,7 tūkst. Lt mokinio krepšeliui finansuoti paskirstė savivaldybės biudžetinėms įstaigoms, nesivadovaudama Moksleivio krepšelio ir sutartinių moksleivių apskaičiavimo metodika.

²⁴ Lietuvos Respublikos 2010 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2009-12-10 Nr. XI-563, 4 priedėlis.

²⁵ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2010-01-04 raštas Nr. SR-71-06-1 „Dėl specialiosios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti naudojimo 2010 metais“.

²⁶ Lietuvos Respublikos 2010 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2009-12-10 Nr. XI-563, 4 priedėlis.

²⁷ Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2009-02-19 sprendimas Nr. TS-42 „Dėl Jonavos rajono savivaldybės 2009 metų biudžeto patvirtinimo, 6 priedas.

²⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-06-27 nutarimas Nr. 785 „Dėl bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos priemonių įgyvendinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

²⁹ Jonavos rajono savivaldybės administracijos 2010-04-27 raštas Nr. 6B-16-1799 ir 2010-05-10 Nr. 6B-16-2028 „Dėl asignavimų mokinio krepšeliui finansuoti paskirstymo“.

Savivaldybės meras rašte³⁰ nurodė, kad savivaldybės taryba, tvirtindama 2009 metų biudžetą, paskirstė 38 893,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto dotaciją mokinio krepšeliui finansuoti vadovaudamasi Metodika, iš karto įvertindama 622,6 tūkst. Lt perskirstymą tarp mokyklų. Paskirstant valstybės biudžeto dotaciją mokinio krepšeliui finansuoti atskirose mokyklose buvo išvengta sumaištis dėl asignavimų trūkumo patvirtinto ugdymo plano vykdymo tęstinumui.

Auditoriai pažymi, kad savivaldybės tarybos sprendimo dėl mokinio krepšelio lėšų perskirstymo nebuvo.

Atsižvelgiant į tai, kas buvo išdėstyta, savivaldybės taryba, tvirtindama 2009 metų biudžetą, 38 411,7 tūkst. Lt mokinių krepšelio lėšų paskirstė, nesivadovaudama Moksleivio krepšelio ir sutartinių moksleivių apskaičiavimo metodika.

Pastebėtina, kad, tikslinant Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą³¹, savivaldybei skirta specialiosios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti suma buvo 1 525,0 tūkst. Lt sumažinta, savivaldybės taryba³² biudžetinėms įstaigoms paskirstė 37 368 tūkst. Lt.

Vykdam 2009 metų savivaldybės biudžetą, 844,0 tūkst. Lt (2,25 proc. skirtos patikslintos mokinio krepšeliui finansuoti sumos) nepanaudotų mokinio krepšelio lėšų, vadovaujantis Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu³³, 2009 metų ketvirtąjį ketvirtį savivaldybės tarybos sprendimu³⁴ buvo perskirstyta švietimo reikmių įsiskolinimams dengti: pavyzdžiui, „Neries“ pagrindinė mokykla 76,4 tūkst. Lt perskirstytų mokinio krepšelio lėšų panaudojo šildymo, elektros energijos ir kitų paslaugų įsiskolinimams dengti; Užusalių pagrindinė mokykla 6,8 tūkst. Lt perskirstytų mokinio krepšelio lėšų panaudojo kitų paslaugų įsiskolinimams dengti.

Vadovaudamasi minėtu įstatymu³⁵, savivaldybės taryba 2009 metais paskirstė mokinio krepšelio lėšas tarp mokyklų - iki 5 procentų visos specialiosios tikslinės dotacijos, bet ne daugiau kaip 15 procentų mokyklai skirtų lėšų.

Savivaldybės administracija 8,6 tūkst. Lt nepanaudotų mokinio krepšelio lėšų grąžino į valstybės biudžetą.

Išskyrus tai, kad savivaldybės taryba, tvirtindama 2009 metų biudžetą, 38 411,7 tūkst. Lt mokinių krepšelio lėšų paskirstė, nesivadovaudama Moksleivio krepšelio ir sutartinių moksleivių

³⁰ Jonavos rajono savivaldybės mero 2010-05-21 raštas Nr. 6B-16-2204 „Dėl valstybinio audito ataskaitos projekto ir rekomendacijų įgyvendinimo plano“.

³¹ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96 (su vėlesniais pakeitimais), 4 priedėlis.

³² Jonavos rajono savivaldybės tarybos sprendimai (2009-05-28 Nr. TS-145 ir 2009-10-22 Nr. TS-290).

³³ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96 (su vėlesniais pakeitimais), 4 str. 1 d.

³⁴ Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2009-12-23 sprendimas Nr. TS-347.

³⁵ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96 (su vėlesniais pakeitimais), 3 str. 4 d.

apskaičiavimo metodika, kitų reikšmingų klaidų ar neatitikimų perskirstant mokinio krepšelio lėšas nenustatyta.

1.3. Dėl pedagogų darbo užmokesčiui skirtų mokinio krepšelio lėšų panaudojimo

Savivaldybės biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. B-13-metinė) duomenimis, 2009 metais ugdymo įstaigos panaudojo 36 526,4 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų, iš jų 24 709,8 tūkst. Lt – darbo užmokesčiui.

Mokinio krepšelio lėšų kreditinio ir debetinio įsiskolinimų 2009 m. gruodžio 31 d. nebuvo.

Švietimo įstaigų pedagoginių darbuotojų tarifinių atlygių, tarnybinių atlyginimų koeficientus ir kitas darbo apmokėjimo sąlygas 2009 metais nustatė švietimo ir mokslo ministro patvirtintas Švietimo įstaigų pedagoginių darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašas³⁶ (toliau – Aprašas). Pagal šį aprašą vadovų ir jų pavaduotojų ugdymui tarnybinių atlyginimų koeficientų dydis priklauso nuo vadybinės kvalifikacinės kategorijos, pedagoginio darbo stažo, nustatyto kontaktinių valandų per savaitę skaičiaus. Savivaldybės švietimo įstaigų vadovai mokytojams priemokas už laikinai nesančių darbuotojų funkcijų (pareigų) vykdymą bei papildomus darbus ir priedus už įvairius kitus darbus skyrė Aprašo nustatyta tvarka.

Informacija apie 2009 metais savivaldybės mokyklų, kuriose buvo atliktos audito procedūros, pedagogams pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą³⁷ išmokėtas vienkartinės pinigines išmokas ir vidutinį darbo užmokestį pateikta 2 lentelėje.

2 lentelė. Duomenys apie savivaldybės mokyklų, kuriose atliktos audito procedūros, pedagogams 2009 m. apskaičiuotą darbo užmokestį iš mokinio krepšelio lėšų, tūkst. Lt

Mokyklos pavadinimas	Pedagogų skaičius* (t.t. antraeilinių sk.)	Užimtų etatų skaičius	Pedagoginių normų skaičius	Pedagogų darbo užmokesčiai iš viso	Iš to skaičiaus:			Vidutinis vieno pedagogo atlyginimas per metus*	Vidutinis vieno pedagogo atlyginimas per mėnesį*	Vidutinis vadovo atlyginimas per mėnesį
					Tarifikuotas darbo užmokesčiai	priedai ir priemokos	vienkartinės pinigines išmokas			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Jonavos Raimundo Samulevičiaus pagrindinė mokykla	60 (3)	60	103	2095,9	2085,0	-	10,9	34,9	2,9	4,3
Jonavos „Neries“ pagrindinė mokykla	59 (3)	59	73,05	1588,9	1588,9	-	-	26,9	2,2	
Jonavos rajono Užusalių pagrindinė mokykla	29 (3)	29	24,18	461,1	458,3	-	2,8	15,9	1,3	

³⁶ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymai 2008-12-30 Nr. ISAK-3545 ir 2009-08-21 Nr. ISAK-1736.

³⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Jonavos Panerio pradinės mokyklos	27 (3)	27	30,8	586,4	586,4	-	-	21,7	1,8	4,0
-----------------------------------	-----------	----	------	-------	-------	---	---	------	-----	-----

* Pedagogų skaičius ir vidutinis atlyginimas (kartu su antraeilininkais)

Šaltinis – Valstybės kontrolė

1.4. Dėl mokyklų tinklo pertvarkos

Savivaldybės tarybos sprendimais³⁸ buvo patvirtintas ir patikslintas savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos iki 2012 metų bendrasis planas, kurio strateginis tikslas – sudaryti prielaidas ir sąlygas rajono gyventojų teikiamų švietimo paslaugų plėtrai, prieinamumui, veiksmingumui, užtikrinant lygias mokymosi galimybes, aukštesnės švietimo kokybės paslaugas, veiksmingiau panaudoti išteklius. Tikslui pasiekti numatyti uždaviniai ir mokyklų tinklo pertvarkos prioritetai:

- gimnazijų steigimas, vidurinių ir pagrindinių mokyklų reorganizavimas, pertvarkymas;
- klasės, metodinio ratelio, mokyklos vadybos kokybės, mokytojų kvalifikacijos gerinimas;
- mokyklų mokymosi aplinkos atnaujinimas.

2009 metais mokyklų tinklas nekito, 2009 m. rugsėjo 1 d. dėl per mažo vaikų skaičiaus buvo uždarytas Jonavos rajono pradinės mokyklos Liepių skyrius.

Savivaldybės mero potvarkiu³⁹ buvo sudaryta darbo grupė Kulvos seniūnijos švietimo įstaigų situacijai įvertinti ir įstaigų tinklo perspektyvai numatyti. Darbo grupė pasiūlė 2010 mokslo metais prie Batėgalos pagrindinės mokyklos įkurti ikimokyklinio ugdymo skyrių. Toks sprendimo projektas bus nagrinėjamas savivaldybės taryboje 2010 m. gegužės 29 d.

Savivaldybės taryba sprendimu⁴⁰ patvirtino Bendrojo lavinimo mokyklų priešmokyklinio ugdymo grupių, klasių komplektavimo ir priėmimo į mokyklas tvarką, kurios 5 p. nurodyta, kad savivaldybės taryba nustato maksimalų klasių komplektų skaičių miesto mokykloms ateinantiems mokslo metams. Pagal Tvarkos 8 p. klasių komplektus savivaldybės taryba tvirtina iki spalio 1 d. pagal rugsėjo 1 d. mokinių skaičių.

Savivaldybės taryba, atsižvelgdama į Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus ir mokyklų vadovų motyvuotus prašymus bei skirdama papildomas ugdymo aplinkos lėšas, leidžia mokykloms komplektuoti klasę ar komplektą su mažesniu nei numatyta reglamentuojančiuose dokumentuose mokinių skaičiumi.

2009 m. kovo ir rugsėjo mėn. savivaldybės taryba savo sprendimais⁴¹ leido komplektuoti klases, esant mažesniau mokinių skaičiaus vidurkiui.

³⁸ Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2005-03-24 sprendimas Nr. 1 TS-54 „Dėl Jonavos rajono savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos iki 2012 m. bendrojo plano patvirtinimo“, Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2010-03-31 sprendimas Nr. 1 TS-53 „Dėl Jonavos rajono savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos iki 2012 m. bendrojo plano 1 priedo pakeitimo“.

³⁹ Jonavos rajono savivaldybės mero 2010-02-17 potvarkis Nr. 1B-4pm.

⁴⁰ Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2009 m. balandžio 30 d. sprendimas Nr. 1TS-117;

⁴¹ Jonavos rajono savivaldybės tarybos sprendimai: 2009 m. kovo 26 d. Nr. 1TS-74, 2009 m. rugsėjo 17 d. Nr. 1TS-278;

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁴² patvirtintų Bendrojo lavinimo, specialiojo ugdymo, profesinio mokymo mokyklų, pagalbą mokiniui, mokytojui ir mokyklai teikiančių įstaigų steigimo, reorganizavimo, likvidavimo ir pertvarkymo kriterijų sąrašo (toliau – Kriterijai) nuostatų neatitiko Jonavos „Neries“ pagrindinės mokyklos sukomplektuotų klasių mokinių skaičiaus vidurkis šiose klasėse: 1-oje klasėje mokosi 18 mokinių, 2-oje klasėje – 13 mokinių, 3-iose klasėse (2 klasės) mokosi 32 mokiniai, 4-oje klasėje mokosi 18 mokinių, nors šiose klasėse mokinių skaičiaus vidurkis turi būti ne mažesnis kaip 22 mokiniai.

Atkreipiame dėmesį, kad mokyklų klasių komplektuose pagal ugdymo programas mokinių skaičiaus vidurkis turi būti nustatomas vadovaujantis Bendrojo lavinimo, specialiojo ugdymo, profesinio mokymo mokyklų, pagalbą mokiniui, mokytojui ir mokyklai teikiančių įstaigų steigimo, reorganizavimo, likvidavimo ir pertvarkymo kriterijų sąrašu, todėl savivaldybės priimami sprendimai dėl leidimo komplektuoti klases, esant mažesniai mokinių skaičiaus vidurkiui, turi atitikti šito sąrašo reikalavimus ir jam neprieštarauti.

2009 m. audituotų mokyklų vidutinis mokinių skaičius, tenkantis vienam pedagogui, mokinio krepšelio ir aplinkos lėšos, tenkančios vidutiniškai vienam mokiniui, pateikti 3 lentelėje.

3 lentelė. Duomenys apie pasirinktose audituoti mokyklose vidutinį mokinių skaičių, tenkantį vienam pedagogui, mokinio krepšelio ir aplinkos lėšas, vidutiniškai tenkančias vienam mokiniui, tūkst. Lt

Eil. Nr.	Mokyklos pavadinimas	Vidutinis mokinių skaičius/ Vidutinis pedagogų skaičius (su antraeiliniais)	Vidutinis mokinių skaičius, tenkantis vienam pedagogui, (mokinių sk./pedagogų sk.)	Klasių skaičius/ nepilno komplekto klasių skaičius 2009/ 2010 m. m.	Mokinio krepšeliui finansuoti panaudotos lėšos	Mokinio krepšelio lėšos, vidutiniškai tenkančios vienam mokiniui metams	Savivaldybės lėšos, panaudotos 2009 metais aplinkai finansuoti	Aplinkai finansuoti skirtos lėšos, vidutiniškai tenkančios vienam mokiniui metams	Perkeltos aplinkai finansuoti mokinio krepšelio lėšos	Aplinkos lėšų kreditinis išsiskolinimas 2009-12-31
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Jonavos Raimundo Samulevičiaus pagrindinė mokykla	926 / 63	14,7	36/ 0	3483,0	3,8	660,0	0,7	83,2	152,0
2	Jonavos „Neries“ pagrindinė mokykla	544/57	9,5	25/5	2634,7	4,8	652,3	1,3	76,4	-
3	Jonavos rajono Užsalių pagrindinė mokykla	125/23	4,3	13/0	851,3	6,8	466,7	3,7	6,8	-
4	Jonavos Panerio pradinės mokykla	348/25	13,9	15/0	1075,8	3,1	334,8	1,0	13,9	-

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁴² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-06-14 nutarimas Nr. 746 (2009-08-26 nutarimo Nr.903 redakcija), Kriterijų sąrašo 6.17..5 punktas.

2. Išlaidų Valstybės investicijų programos projektams efektyvumo ir teisėtumo vertinimas

Savivaldybei 2009 metams Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁴³ skirta 873,0 tūkst. Lt kapitalo investicijų. Savivaldybė 2009 metais vykdė keturis investicijų projektus, kuriems panaudojo 871,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų.

Atlikę audito procedūras sisteminių tyrimų srityje nustatėme:

– Savivaldybė, įgyvendindama investicijų projektą „VšĮ Jonavos ligoninės pastatų Jonavoje, Žeimių g. 19, rekonstravimas ir sterilizacijos proceso modernizavimas“ su privačia bendrove sudarė rangos sutartį⁴⁴, pagal kurią iš bendrovės už 388,1 tūkst. Lt įsigijo pastato rekonstravimo ir sterilizacijos proceso modernizavimo darbus. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁴⁵ savivaldybei šiam projektui įgyvendinti 2009 metams skirta 101,0 tūkst. Lt, o panaudota 100,5 tūkst. Lt asignavimų.

Minėtos rangos sutarties 2 dalies 2.5 punkte (Kainodaros taisyklės) numatyta sutarties kainos keitimo galimybė. Sutarties vykdymo laikotarpiu sutarties kaina gali būti keičiama proporcingai Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamiems statybos kainų indeksams. Sutartyje nurodyta, kad sutarties kaina gali būti tikslinama vieną kartą metuose – vasario mėnesį ir kad 2009 metų vasario mėnesio kainų indeksas bus lyginamas su pasiūlymų pateikimo metu skelbtu kainų indeksu. Savivaldybė nepasinaudojo sutartyje numatyta galimybe, nes sutarties kainos 2009 m. vasario mėn. netikslino.

Savivaldybė 2010 metų balandžio 27 d. rašte nurodė, kad savivaldybės administracija ėmėsi priemonių perskaičiuoti neatliktų darbų kainas, tačiau, po derybų su rangovu, nutarė palikti sutartinius darbų įkainius, kadangi dėl numatyto mažo finansavimo savivaldybė negalėjo užtikrinti sąlygų rangovui dirbti pilna sutarties apimtimi, ko pasėkoje rangovo atliekamų darbų kaštai didėjo. Atsižvelgiant į tai, savivaldybė statybos ir darbų kainos neperskaičiavo. Pagal Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodiką⁴⁶ kainodaros taisyklės turi atitikti tiek perkančiosios organizacijos, tiek tiekėjo interesus. Perkančioji organizacija negali prisiimti per didelės rizikos dėl sutarties kainos. Todėl tokios sutarties sąlygos negalėjo užtikrinti perkančiosios organizacijos interesų.

Atsižvelgdami į tai, kad pagal Statistikos departamento skelbiamus 2009 m. statybos kainų indeksus yra nustatytos statybos kainų mažėjimo tendencijos, audito metu atlikome atliktų statybos

⁴³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-01-22 nutarimas Nr. 51 „Dėl valstybės investicijų 2009-2011 metų programoje numatytų 2009 metams kapitalo investicijų paskirstymo“ (2009-05-27 nutarimo Nr. 508 redakcija).

⁴⁴ 2008-10-08 statybos rangos sutartis Nr. 08103-579.

⁴⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-01-21 nutarimas Nr. 51 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl valstybės investicijų 2009-2011 metų programoje numatytų 2009 metams kapitalo investicijų paskirstymo“.

⁴⁶ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003-02-25 įsakymu Nr. 1S-21 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintos Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodikos 4.2 p.

darbų kainų perskaičiavimą. Statybos sąnaudų kainų pokyčio įvertinimui taikėme Statistikos departamento skelbiamus statybos sąnaudų kainų indeksus. Nustatėme, kad bendra 2009 metais atliktų statybos darbų kaina galėjo būti iki 4,2 tūkst. Lt mažesnė.

Atkreipiame dėmesį, kad savivaldybė nesiėmė priemonių, kad būtų atliktas sutarties kainos perskaičiavimas pagal pasikeitusius statybos sąnaudų kainų indeksus ir nepasiekė Viešųjų pirkimų įstatyme⁴⁷ nustatyto pirkimų tikslo - vadovaujantis šio įstatymo reikalavimais sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią įsigyti perkančiajai organizacijai reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas, todėl 4,2 tūkst. Lt buvo panaudota neekonomiškai.

Savivaldybė neinicijavo statybos sąnaudų kainų perskaičiavimo pagal pasikeitusius statybos sąnaudų kainų indeksus, todėl nepasiekė Viešųjų pirkimų įstatyme nustatyto pirkimų tikslo – vadovaujantis šio įstatymo reikalavimais sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią įsigyti perkančiajai organizacijai reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas, todėl 4,2 tūkst. Lt buvo panaudota neekonomiškai.

3. Dėl valstybinei (valstybės perduotai savivaldybei) funkcijai atlikti skirtų lėšų panaudojimo teisėtumo

Užimtumo rėmimo įstatyme⁴⁸ numatyta, kad viešieji darbai, kurie iš dalies finansuojami specialiosios tikslinės dotacijos lėšomis, organizuojami tik laikino pobūdžio visuomenei naudingiems darbams atlikti, jie turi padėti palaikyti ir (ar) plėtoti vietos bendruomenės socialinę infrastruktūrą. Teritorijų planavimo įstatymo⁴⁹ 2 straipsnio 28 dalyje apibrėžta socialinės infrastruktūros sąvoka – tai kultūros, švietimo, ikimokyklinio ugdymo, sveikatos apsaugos, sporto ir sveikatingumo, religinės paskirties objektai ir kiti viešosios paskirties objektai. Atsižvelgiant į tai, viešieji darbai, skirti padėti palaikyti ir (ar) plėtoti vietos bendruomenės socialinę infrastruktūrą, turi būti neatsiejamai susiję su vietos bendruomenės kultūros, švietimo, ikimokyklinio ugdymo, sveikatos apsaugos, sporto ir sveikatingumo, religinės paskirties ir kitais viešosios paskirties objektais. Viešųjų darbų sąrašė, patvirtintame savivaldybės tarybos sprendimu⁵⁰, be kitų darbų, skirtų vietos bendruomenės socialinei infrastruktūrai, numatyti ir miškų ūkio, kaimo turizmo sodybų, turistinių bazių ir kitų turizmo objektų tvarkymo pagalbiniai darbai, hidrotechnikos statinių, melioracijos įrenginių priežiūros ir remonto pagalbiniai darbai. Kaimo turizmo sodybos nėra viešosios paskirties objektai, todėl tai neatitinka Užimtumo rėmimo įstatymo 28 straipsnio ir Teritorijų planavimo įstatymo 2 straipsnio 28 dalies nuostatų. Savivaldybėje patvirtinti viešųjų

⁴⁷ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais), 3 str. 2 d.

⁴⁸ Lietuvos Respublikos Užimtumo rėmimo įstatymas, 2006-06-15 Nr. X-694 (2007-05-10 įstatymo Nr. X-1116 redakcijos 28 straipsnio 1 dalis, 2009 m. liepos 14 d. įstatymo Nr. XI-334 redakcijos (nuo 2009-08-01) 28 straipsnio 2 dalis).

⁴⁹ Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, 1995-12-12 Nr. I-1120 (2004-01-15 įstatymo Nr. IX-1962 redakcija).

⁵⁰ Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2008-12-18 d. sprendimas Nr. 1 TS-286.

darbų projektų vertinimo ir atrankos kriterijai⁵¹, vienas jų – viešųjų darbų atitiktis vietos socialinei infrastruktūrai, teikiama socialinė nauda. Atkreiptinas dėmesys, kad viešųjų darbų atitikimas vietos socialinei infrastruktūrai negali būti vertinimo kriterijus – jei darbai nėra skirti padėti palaikyti ir (ar) plėtoti vietos bendruomenės socialinę infrastruktūrą, tokia paraiška negali būti tenkinama.

Savivaldybės taryba patvirtino Viešųjų darbų sąrašą, nesivadovaudama Užimtumo rėmimo įstatymo 28 straipsniu ir Teritorijų planavimo įstatymo 2 straipsnio 28 dalimi, nes šiame sąraše numatė ne viešosios paskirties objektų – kaimo turizmo sodybų – pagalbinius tvarkymo darbus.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, savivaldybei nagrinėjant viešųjų darbų paraiškas, pirmiausia turi būti įvertinama, ar darbai, kuriems atlikti prašoma lėšų, skirti padėti palaikyti ir (ar) plėtoti vietos bendruomenės socialinę infrastruktūrą, tuo tikslu turi būti nagrinėjami atitinkamų objektų nuosavybę, statusą (paskirtį) nurodantys dokumentai. Savivaldybėje, skiriant lėšas viešiesiems darbams, nebuvo tinkamai įvertinta, ar viešieji darbai bus skirti vietos bendruomenės socialinei infrastruktūrai gerinti. Savivaldybės sudarytų Viešųjų darbų įgyvendinimo ir finansavimo sutarčių 3.3 punktuose yra nustatyti savivaldybės įsipareigojimai tikrinti, kaip darbdavys naudoja viešiesiems darbams skirtas lėšas ir įgyvendina viešuosius darbus. Tai įpareigoja savivaldybę sukurti veiksmingas kontrolės procedūras, kurių pagalba lėšos būtų skiriamos tik viešiesiems darbams, skirtiems palaikyti ir (ar) plėtoti vietos bendruomenės socialinę infrastruktūrą bei patikrinama faktinė darbų vykdymo situacija (t.y. ar tuose objektuose, ar ta apimtimi ir pan.). Savivaldybėje tokios kontrolės procedūros nesukurtos ir nevykdomos.

Kai kuriais atvejais, kai viešuosius darbus 2009 metais vykdė privatūs ūkio subjektai, nėra galimybės nustatyti tvarkomų objektų nuosavybės, statuso (paskirties), todėl neįmanoma įvertinti, ar tie objektai yra vietos bendruomenės socialinės infrastruktūros objektai. Pavyzdžiui:

– uždarajai akcinei bendrovei skirta 7,4 tūkst. Lt, kurie panaudoti miško atkūrimo ir priežiūros darbams;

– ūkininkams skirta 5,9 tūkst. Lt, kurie panaudoti hidrotechnikos statinių, melioracijos įrenginių priežiūros ir remonto pagalbiniams darbams atlikti.

Dėl minėtų priežasčių negalima įvertinti 13,3 tūkst. Lt specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, skirtų dalyvavimo rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones ir gyventojų užimtumo programas valstybinei (valstybės perduotai savivaldybei) funkcijai atlikti, panaudojimo teisėtumo.

Nesant duomenų apie objektų, kurie tvarkomi atliekant viešuosius darbus, nuosavybę ir statusą (paskirtį), negalėjome įvertinti 13,3 tūkst. Lt specialiosios tikslinės dotacijos lėšų panaudojimo teisėtumo.

⁵¹ Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2007-12-20. sprendimas Nr. 1 TS-238.

4. Rekomendacijos

Savivaldybė ir savivaldybės biudžetinės įstaigos dėl audito metu nustatytų pažeidimų, klaidų, kitų neatitikimų ir teiktų rekomendacijų buvo informuotos Valstybės kontrolės raštais (ataskaitos 1 priedas).

Savivaldybė ir savivaldybės biudžetinės įstaigos nustatytus pažeidimus, klaidas, kitus neatitikimus ištaisė ir pateiktas rekomendacijas įgyvendino.

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus, rekomenduojame:

Savivaldybės tarybai:

1. Papildyti savivaldybės Biudžeto sudarymo ir vykdymo taisykles nuostatomis, kurios užtikrintų specialiosios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti paskirstymą pagal teisės aktų reikalavimus (žr. ataskaitos 1 d. 1.2 p.);

2. Patikslinti Viešųjų darbų sąrašą, kuris atitiktų teisės aktų reikalavimus (žr. ataskaitos 3 d.)

Savivaldybės administracijos direktoriui:

– sustiprinti vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų sutarties sąlygų vykdymą (žr. ataskaitos 2 d.).

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. ataskaitos 2 priedą).

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus vedėja

Aldona Dragašienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Roma Niedvarienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos „Dėl Jonavos rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“
1 priedas

Valstybės kontrolės raštai Jonavos rajono savivaldybei ir jos biudžetinėms įstaigoms

1. 2009 m. gruodžio 10 d. raštas Nr. S-(31-10.1)-2575 „Dėl nustatytų pažeidimų, klaidų ir kitų neatitikimų“ Jonavos rajono savivaldybės merui ir administracijos direktoriui.
2. 2010 m. balandžio 26 d. raštas Nr. S-(31-1241)-793 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir kitų neatitikimų“ Jonavos rajono Užusalių pagrindinės mokyklos direktoriui.
3. 2010 m. balandžio 26 d. raštas Nr. S-(31-1241)-794 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir kitų neatitikimų“ Jonavos Panerio pradinės mokyklos direktoriui.
4. 2010 m. balandžio 26 d. raštas Nr. S-(31-1241)-795 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir kitų neatitikimų“ Jonavos Raimundo Samulevičiaus pagrindinės mokyklos direktoriui.
5. 2010 m. balandžio 26 d. raštas Nr. S-(31-1241)-796 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir kitų neatitikimų“ Jonavos „Neries“ pagrindinės mokyklos direktoriui.
6. 2010 m. gegužės 11 d. raštas Nr. S-(31-1241)-1033 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų savivaldybės biudžetinėse įstaigose“ Jonavos rajono savivaldybės merui ir administracijos direktoriui.
7. 2010 m. gegužės 17 d. raštas Nr. S-(31-1241)-1114 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų savivaldybės biudžetinėse įstaigose“ Jonavos rajono savivaldybės merui ir administracijos direktoriui.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Jonavos rajono savivaldybėje
 atlikto finansinio (teisėtumo) audito
 rezultatų“
 2 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Papildyti savivaldybės Biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklės nuostatomis, kurios užtikrintų specialiosios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti paskirstymą pagal teisės aktų reikalavimus (žr. ataskaitos 1 d. 1.2 p.).	Savivaldybės tarybai	Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 27 d. nutarimo Nr. 785 nauja redakcija (Žin., 2009, Nr. 158-7134) Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2010 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. 1 TS-1 patvirtintas naujas Mokinio krepšelio lėšų paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašas.	
2.	Patikslinti Viešųjų darbų sąrašą, kuris atitiktų teisės aktų reikalavimus (žr. ataskaitos 3 d.).	Savivaldybės tarybai	Planuojama tikslinti rajono savivaldybės tarybos 2009 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. 1 TS-372 patvirtintą Viešųjų darbų sąrašą.	Iki 2010 m. liepos 1 d.
3.	Sustiprinti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias sutarties sąlygų vykdymą (žr. ataskaitos 2 d.).	Savivaldybės administracijos direktoriui	Pavedama Centralizuotai vidaus audito tarnybai atlikti ribotos apimties rangos sutarčių vykdymo auditą.	Iki 2010 m. liepos 1 d.

Valstybinio audito ataskaitos „Dėl Jonavos rajono savivaldybėje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“
3 priedas

Duomenys apie savivaldybės mokyklų mokinių, sutartinių mokinių ir pedagogų skaičių 2009-09-01

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Mokinių skaičius 2009-09-01	Sutartinių mokinių skaičius 2009-09-01	Pedagogų skaičius
	2	3	4	5
1.	Jonavos vaikų lopšelis - darželis „Saulutė“	46	47,6652	23
2.	Jonavos vaikų lopšelis - darželis „Lakštingalėlė“	42	43,5204	31
3.	Jonavos vaikų lopšelis - darželis „Žilvitis“	64	66,3168	25
4.	Jonavos vaikų lopšelis - darželis „Dobilas“	40	41,4480	24
5.	Jonavos vaikų lopšelis - darželis „Pakalnutė“	47	48,7014	22
6.	Jonavos r. Šveicarijos vaikų lopšelis - darželis „Voveraitė“	8	11,0536	4
7.	Jonavos r. Kulvos vaikų lopšelis - darželis „Raudonkepuraitė“	6	8,2902	2
8.	Jonavos r. Batėgalos vaikų lopšelis - darželis „Čipolinas“	1	1,3817	2
9.	Jonavos r. Ruklos vaikų lopšelis - darželis „Pušaitė“	31	42,8327	17
10.	Jonavos r. Kuigalių vaikų lopšelis - darželis „Drugelis“	1	1,3817	2
11.	Jonavos r. Bukonių vaikų lopšelis-darželis „Kulverstukas“	5	6,9085	3
12.	Jonavos pradinė mokykla	352	361,6866	25
13.	Jonavos Panerio pradinė mokykla	335	328,7845	24
14.	Jonavos mokykla - darželis „Bitutė“	129	235,6930	31
15.	Jonavos r. mokykla - darželis „Šilelis“	29	46,7887	5
16.	Jonavos r. Ruklos Jono Stanislausko pagrindinė mokykla	376	426,5475	34
17.	Jonavos „Lietavos“ pagrindinė mokykla	423	496,5774	31
18.	Jonavos Justino Vareikio pagrindinė mokykla	632	691,4196	50
19.	Jonavos Raimundo Samulevičiaus pagrindinė mokykla	926	1029,6269	66
20.	Jonavos „Neries“ pagrindinė mokykla	519	611,2182	51
21.	Jonavos r. Upininkų pagrindinė mokykla	130	204,9276	15

1	2	3	4	5
22.	Jonavos r. Barupės pagrindinė mokykla	76	165,9785	15
23.	Jonavos r. Kulvos Abraomo Kulviečio pagrindinė mokykla	55	123,3878	13
24.	Jonavos r. Šveicarijos pagrindinė mokykla	120	223,9391	20
25.	Jonavos r. Batėgalos pagrindinė mokykla	69	126,6303	14
26.	Jonavos r. Bukonių pagrindinė mokykla	182	279,6325	21
27.	Jonavos r. Panoterių Petro Vaičiūno pagrindinė mokykla	116	228,7692	18
28.	Jonavos r. Užsalių pagrindinė mokykla	120	229,1957	19
29.	Jonavos Jeronimo Ralio vidurinė mokykla	1076	1399,8630	70
30.	Jonavos r. Žeimių vidurinė mokykla	261	433,4534	25
31.	Jonavos Senamiesčio gimnazija	841	1256,7887	61
32.	Jonavos jaunimo mokykla	151	438,4017	15
33.	VšĮ „Jonavos suaugusiųjų švietimo centras“ Suaugusiųjų švietimo programa	622	659,8262	31
Viso:		7831	10318,6363	809